

ved Pensjonsberegningen i Betragtning kommende Indtægt af over 4,000 Rd.; men det er meget faa. I Armeen er der — hvor mange? Jeg tror intet. De kommanderende Generaler have 4,000 Rd., og de kunne altfaa netop faae 2,000 Rd. i Pension. I den civile Tjeneste, hvor mange er der vel der, som have en ved Pensjonsberegningen i Betragtning kommende Indtægt af over 4,000 Rd., naar Gagelovene blive gjennemførte, saa at alle Sportelindtægter efterhaanden bortfalde for de juridiske Embeder? Ja, der er Ministrene og Justitiarius i Høiesteret, og ikke flere. For en Amtmand er, jo Gagens Maximum 3,600 Rd. foruden Godtgjørelse for Bolig. Det er maaffte Alt i Alt en halv Enes Embeder, for hvis Skyld denne Bestemmelse om 2,000 Rd. som Maximum er tagen, thi ellers blive 2,000 Rd. det Høieste af sig selv. — Jeg har sagt, at man maatte give en anstændig Alderdomsforsørgelse. Det gaar ikke an i det Hele at rive den Embedsmand, der trolig har anvendt sine kraftigste Aar i Statstjenesten, ud af sine tilsvante Livsforhold. Det nytter ikke at sige: Med 2,000 Rd. eller med 1,200 Rd. — for dens Bedkommende, der har 2,400 Rd. i Embedsindtægt, — kan man dog ogsaa komme igjennem Verden. Ja, ganske vist kan man komme igjennem Verden med Mindre endnu, og ogsaa jeg skulde, naar jeg havde levet i de Forhold og vænnet mig dertil, komme igjennem dermed; men ikke til den Beregning, jeg har gjort, eller til de Forhold, hvorunder jeg har levet og virket, naar man siger til mig: Vi give dig ikke Mere, end Du netop kan leve anstændigt for, vi give Dig 3,000 Rd., og komme Alderdommens Aar eller Sygdom, ja give vi Dig 1,500 Rd., og det kan Du meget godt leve for. Nei, til den hele Dygtighed og det hele hæderlige og trofaste, til Embedsgjerningen hengivne Sindelag, hvormed Embedet bør føres, hører der en vis Maade at leve paa, sparsomt og tarveligt, men dog en efter en vis Livsstilling beregnet Maade at leve paa, som Embedsmanden vænner sig til, og det er i høieste Grad barbarisk at sige, at enhver Embedsmand, der har tjent trolig i 30 Aar, og som har levet tarveligt og ordentlig og slet ikke

over sin Stilling med en Gage af 3,000 Rd., skal nu fremtidigt komme ud af det med 1,500 Rd. Ja, komme igjennem dermed kan man; men ligesom jeg vilde anse det for meget haardt, hvis jeg forlangte, at en Mand, der havde haft en meget stor Indtægt, pludselig skulde leve, som jeg gør, saaledes er det ogsaa haardt og med Hensyn til den Udsigt, under hvilken jeg indtræder i Statstjenesten, uretfærdigt og ubilligt at sige, at efter at have tilbragt hele mit Liv med Dygtighed og Hæderlighed i Statstjenesten uden at kunne lægge Noget op, skal jeg pludselig forandre alle mine Livsvaner og Livsfornødenheder. Det gaar ikke an. Jeg veed meget vel, at man siger: Ja, men der er jo saa mange Familier, som ikke have Mere. Ja, ganske vist er der et Flertal af Familier, som have Mindre, men man maa spørge sig selv: Hvad er det, der forlanges af Embedsmændene, hvilket Sindelag, hvilken Dannelse ikke alene for det specielle Embede, men i det Hele, forlange vi, at de skulle have? Hvorledes forlange vi, at de skulle leve, og under hvilke Vilkaar hensejtte vi dem, der, hvor de skulle leve f. Ex. just i Hovedstaden? Det maa man gjøre sig klart, og saa kan man ikke paa een Gang rive dem ud af de Forhold, hvori de ere, og sætte dem ind i andre; det gaar ikke an. Og dette gjælder ikke blot for Embedsmanden selv. Man kan jo meget vel sige, at Embedsmanden har ingen grundlovmæssig Ret til at fordre Pension for sin Enke, og at Enken slet ikke staar i noget Forhold til Staten. Nei, ganske vist, men det hører med til det, som den, der indtræder i Statstjenesten, beregner, at hans Enke faar Pension. Han siger: Jeg har en Hustru, hun bliver maaffte Enke, og det maa jeg ogsaa tage Hensyn til, idet jeg slutter Kontrakt med Staten, og der spørges om, hvilket Besindelag det er billigt at give mig. — Det er denne hele Betragtning, som jeg tror, fører til, at man til Syvende og Sidst maa anerkjende, at den Pensjonsforsørgelse, der nu gives, naar man holder strengt over Reglerne og kun giver Pension til den, der har Krav derpaa, ingenlunde er for stor. Naar man ved Lønningerne selv siger: Vi give kun det Fornødne til, at Embedsmanden med Familie